

VANSKELIGHETSGRAD

Vær nøye når du lager de nye spikerslagene, slik at den nye himlingen blir vannrett.

LETT

VANSKELIG

TIDSFORBRUK

5-6 uker, inkl. tørketider.

PRIS

5-10.000 kroner.

MATERIALER

- Lekter, f.eks. 36 x 68 mm
- Gipsplater, 120 x 240 cm
- Gipsskruer, 3,8 x 45 mm
- Skruer, 6 x 90 og 5 x 100 mm
- Pussmørtel
- Mineralull
- Sparkelmasse
- Armeringsteip
- Akrylfugemasse
- Linolje

SPESIALVERKTØY

- Murerskje og pussebrett

HØYT UNDER TAKET

Drømmer du om større takhøyde? Hvis du har et gammelt pusstak, kan du gjøre drømmen til virkelighet ved å fjerne den gamle himlingen og lage en ny mellom de bærende bjelkene. **Det gir deg mer takhøyde, og rommet virker større.** Jobben tar tid, men den er verdt strevet, for forvandlingen er total.

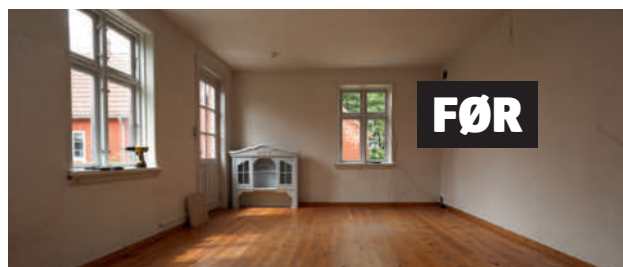
Det er et stort prosjekt å fjerne en gammel himling for å lage et nytt gipstak mellom de bærende bjelkene. I tillegg støver det noe forferdelig. Men det er en god investering, som gir en flott effekt, ettersom rommet virker større når det er høyere opp til taket.

Før du får det flotte resultatet, må du også pusse opp veggene, fordi de normalt er ubehandlet på feltet bak den gamle himlingen. Du må lage nye spikerslag som den nye himlingen kan festes til, i tillegg til at du skal isolere og sette gipsplater i to lag. De skal også sparkles og etterbehandles til slutt. Den raskeste løsningen er å male platene, men du får et penere resultat hvis du setter opp glassfilt. Det er løsningen vi velger.

Trenger du veiledning til å sette opp filten, kan du finne det på hjemmesiden vår.

Vurder nytt elektrisk opplegg

Hvis du bor i et hus med gammelt ledningsopplegg, er det opplagt at du også bør skifte ut de gamle ledningene før du lager ny himling. Men husk at det er en jobb som skal utføres av en elektriker. □

FØR

ETTER

Når bjelkene blir frilagt, og taket flyttes opp mellom dem, løftes takhøyden og rommet virker større.

Riv himlingen og reparer murveggen

Det er en del forberedende arbeid som må gjøres før du kan komme i gang med den nye himlingen.

Nedrivingsarbeidet er enkelt, men det søpler og støver forferdelig. Sørg for å lukke godt igjen mot de øvrige rommene i huset, før du setter i gang.

Når du er ferdig, må du i gang med noen reparasjoner, fordi murveggen bak det gamle taket som regel er ubehandlet. Den må derfor repareres og pusses. Etterpå er det en god idé å gi bjelkene litt olje. Det fremhever treet og løsner samtidig eventuelle pussrester.

1

Det gamle pusstaket rives ned med et brekkjern. Husk støvdrakt, vernebriller og støvmaske, for det støver voldsomt. Forskaling og puss fyller fint tre fulle tilhengerlass i dette tilfellet.

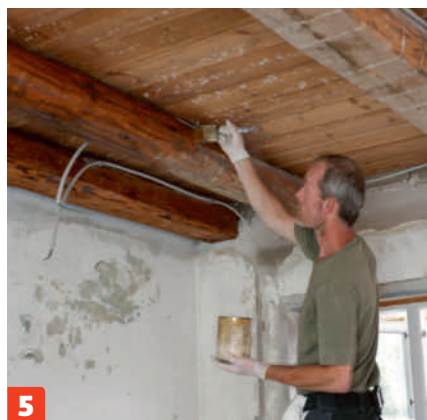
2

Sjekk veggen for løs puss ved å banke på den med en hammer. Pusslaget på veggen stopper der det gamle taket begynte. Den øverste delen må derfor få ny puss, og det er viktig at underlaget er fast.

3

Børst vekk støv og all løstsittende puss med en kost. Det er viktig at veggen er helt ren før du begynner å pusse. Fukt også murverket, slik at pusslaget hefter godt.

5

Olje bjelkene når pussjobben er ferdig, og du har børstet bjelkene grundig. I tillegg til at oljen gjør bjelkene penere, løsner den også gamle pussrester fra treet.

4

Trekk pussemørtel på veggen.

Her er det ikke plass til et pussebrett, så det meste gjøres med en trekantet murerskje. Mørtelen trekkes på ned fra og opp. Når første pusslag har satt seg etter et par timer, kan annet pusslag trekkes på. Etter et par timer igjen, kan du skrape og rette det opp.

Sett opp lekter til et nytt gipstak

Når du skal sette opp en ny gipshimling mellom frilagte bjelker, skal du ha noe solid å sette fast gipsplatene til. Her lager vi spikerslag av trelekter. Det er viktig at lektene plasseres i akkurat samme høyde, og sitter helt rett.

Lektene settes fast med 6 x 90 mm skruer til bjelkene. Forbor, og plasser skruene med en passe avstand.

Spikerslagene skal passe til gipsplatene. De er 120 x 240 mm, men tilpasses i den korte retningen. Spikerslagene som settes på tvers tilpasses, så alle plateskjøter får noe de kan skrus fast i.

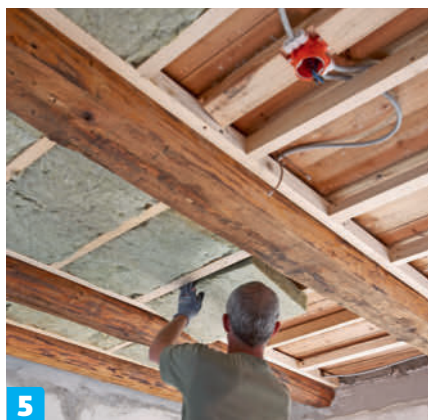
Kapp til en lekt, slik at den passer i lengden langs den første bjelken. Sett den fast med tvinger på bjelken, og juster høyden så den er 70 mm under taket (som her er gulvbordene i etasjen over), og skru fast lekten.

Sjekk om lekten er skjev og må rettes opp. Spenn fast en murersnor i hver ende, så det er plass til en avstandskloss på f.eks. 4 mm under lekten. Avstanden mellom lekten og snoren skal være lik hele veien.

Bruk eventuelt kiler mellom lekt og bjelke, hvis bjelkene er bøyd. Da har du noe å skru fast lekten til, og det er lettere å få lekten til å sitte rett – noe som er viktig.

Vi isolerer med 70 mm mineralull når alle lektene er satt fast. Husk å bruke hansker og støvmaske!

Gipsplatene settes opp

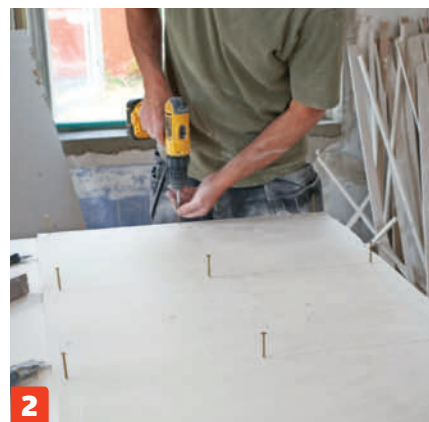
Gipshimlingen består av to lag gips, som skal tilpasses så presist som mulig. Langs kantene skal det fuges til slutt, men hvis du ikke vil bruke mange meter fugestoppbånd, kan du skjære det første laget gipsplater så tett at de danner bunn for fugemassen.

Det krever et par turer opp og ned med gipsplatene for å få målt nøyaktig opp til dem. Hvis bjelkene er skjeve, skal du bruke en mal når du skal tilpasse gipsplatene.

Når gipsplatene er satt opp, skal skjøtene sparkles og slipes.

1 Skjær en plate 7-8 cm bredere enn avstanden mellom bjelkene. Løft den opp, og sett den i spenn med en støttepinne. Sjekk at den støter mot den foregående platen, og merk opp hvor den skal skjæres til.

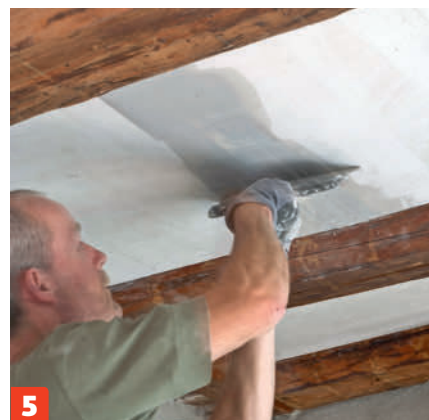
2 Plasser skruene etter opptegninger som viser hvor lektene sitter. Løft opp platen, og sjekk om den glir på plass. Hvis den klemmer bare litt, vil den sprekke når skruene strammer platen mot spikerslagene.

3 Skru fast platen når den passer perfekt. Vi bruker 3,8 x 45 mm gipsskruer. Her bruker vi en vanlig skrumaskin, og passer på ikke å skru for dypt! Du kan eventuelt bruke et dybdestopp.

4 Så skal det sparkles. Skjøtene mellom platene fylles med et tynt lag sparkelmasse, som armeringsteipen presses ned i. Press ut all luften mellom sparkelmassen og armeringsteipen med en liten sparkel.

5 Legg på enda et lag sparkelmasse når skjøtene er tørre etter et døgn's tid. Det skal legges utover sparkelkantene. Til slutt sliper du – først med korn 80, deretter 120.

Taket skal etterbehandles

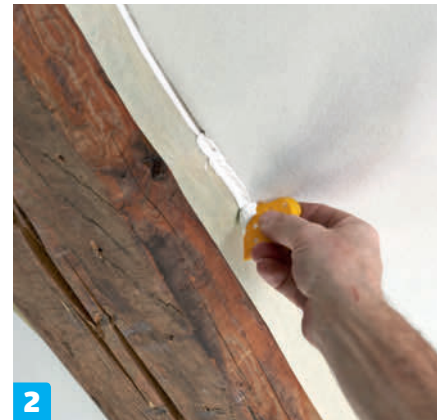
Når gipstaket er sparklet og slipt, kan du velge å male direkte på platene. Du får dog et enda flottere resultat hvis du setter opp glassfilt. Det gjør overflaten jevn, og sletter de siste sparkelsporene. Det er løsningen vi velger her.

Uansett hvilken form for etterbehandling du velger, skal det fuges langs kanten av bjelkene, og det skal gjøres før du maler. Vær nøye med å unngå å male på fugen, ettersom malingen kan risikere å krakelere.

Legg en akrylfuge mellom bjelker og tak.

Sett først maskeringsteip på bjelkene et par mm under taket, før du fuger. Ta ett felt om gangen, og bruk en ordentlig fugepistol. Det vil du bli glad for med så mange fuger!

Glatt fugen med en fugebrikke, fuktet med såpevann. Fugebrikken trekker av overskytende fugemasse, og etterlater en pen, jevn fuge. Fjern teipen, og glatt eventuelt etter med en finger dyppet i såpevann.

SLIK LØSER DU SKJEVE BJELKER

Hvis gipsplatene skal settes opp langs skjeve bjelker, må du bruke en mal, som du lager med et hjemmelaget meddrag.

Malen lages av en platebit som du holder opp langs den skjeve bjelken, slik at du kan overføre skjevhetene med et hjemmelaget meddrag.

Når du har laget malen etter oppmerkingene, kan du bruke den til å tegne opp formen til bjelken nøyaktig på gipsplaten.

1. Tegn opp på en gipsplatebit, som du holder opp langs siden av den skjeve bjelken. "Meddraget" føres langs bjelken, slik at alle skjevheter overføres til den lille platebiten. Dermed har du en mal, som du kan bruke når du skal tilpasse gipsplaten.

2. Sag til gipsplaten etter formen på malen med en stikksag. Du skal først skjære til malen. Når den er skåret ut, spenner du den fast til den gipsplaten som skal sitte langs den skjeve bjelken, og tegner opp den skjeve linjen, som du deretter sager etter.

3. Gipsplater kan høvles til med en gipshøvel. Det er nødvendig hvis de skal plasseres langs skjevheter, som for eksempel bjelker med store kvister. Det kan være vanskelig å få det helt nøyaktig i første omgang. I så fall må platen opp og ned en ekstra gang.